

EL LLENGUATGE

Biblioteca i anàlegs

10/11/1977

To hom sap que una biblioteca és una col·lecció de llibres, sentit que s'ha fet extensiu al de la sala o moble que els contenen, així com al de la sèrie de llibres d'un mateix caràcter i publicats per una mateixa editorial. Uns noms de formació anàloga són pinacoteca —col·lecció de pintures— i gliptoteca —col·lecció de pedres gravades i, per extensió, col·lecció o museu de pintures, com la de Vilassar de Mar.

Seguint l'analogia d'aquests noms, modernament se n'han creat de nous, com hemeroteca —col·lecció de publicacions periòdiques—, filmoteca —de pel·lícules cinematogràfiques—, i discoteca —de discos fonogràfics—, que el Diccionari acadèmic va admetent progressivament. Discoteca, a més, ha adquirit el sentit de «sala de reunions on hom balla al so de música enregistrada», tal com diu el Diccionari en la seva darrera edició. I, encara, hem vist usada també la forma «fonoteca», amb la qual es vol designar una col·lecció de material sonor divers enregistrat en cintes magnetofòniques o en altres suports.

La sèrie, naturalment, pot ésser indefinida. Però caldria mirar de no incórrer-hi en abusos o exageracions. No hi ha cap necessitat de poblar la llengua de neologismes acabats en -teca, que seria més assenyat de reservar exclusivament per a la designació de conceptes nous que calgués proveir d'una designació específica, i encara sense forçar la creació del terme nou. Per al casos en què ja es compta amb una designació establerta, fariem ben fet de mantenir-la. No fa gaire, hem vist que hom se servia de la forma «fototeca». A part de la seva falta d'autonia, és un terme innecessari, ja que serveix per a designar el que sempre hem anomenat arxiu fotogràfic, expressió perfectament vàlida que res no aconsella de bandejar.

ALBERT JANE